EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 19.9.2005
KOM(2005) 449 lopullinen

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE

Varainhoitovuotta 2003 koskevien vastuuvapauden myöntämispäätösten seurannasta (tiivistelmä) – Euroopan parlamentin päätöslauselmat

{SEC(2005)1161}

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO 3

I – Komission vastaukset suosituksiin, joita Euroopan parlamentti esitti yleisen talousarvion toteuttamista koskevan vastuuvapauden myöntämisestä antamassaan päätöslauselmassa 4

a) Yleisluonteiset kysymykset 4

b) Alakohtainen tarkastelu 5

II – Euroopan parlamentin toteuttamat vastuuvapauden myöntämismenettelyt EKR:n osalta .. 8

III – Euroopan parlamentin toteuttamat vastuuvapauden myöntämismenettelyt erillisvirastojen osalta 9

JOHDANTO

Tämänhetkisen käännösmäärien rajoituksen vuoksi Euroopan parlamentin tekemien varainhoitovuotta 2003 koskevien vastuuvapauden myöntämispäätösten[1] seurantaa koskeva komission kertomus julkaistaan kaikilla EU:n virallisilla kielillä tässä tiivistelmämuodossa. Komission seikkaperäiset vastaukset kaikkiin parlamentin tekemiin erityisiin suosituksiin ovat saatavilla komission valmisteluasiakirjassa[2], joka julkaistaan englanniksi, ranskaksi ja saksaksi. Molemmat seurantakertomukset liittyvät Euroopan parlamentin 12. huhtikuuta 2005 antamiin päätöslauselmiin.

Tämän tiivistelmäkertomuksen kuhunkin lukuun[3] on sisällytetty viitteet edellä mainittuun komission seikkaperäiseen valmisteluasiakirjaan sisältyviin suositusnumeroihin. Viitteiden avulla valmisteluasiakirjasta voidaan löytää kaikki suositukset (ja komission jo toteuttamat tai suunnittelemat toimet), jotka liittyvät johonkin tiettyyn lukuun tai kiinnostavat lukijaa erityisesti. Vaikka tässä tiivistelmäkertomuksessa käsitellään kaikkia Euroopan parlamentin vuoden 2003 vastuuvapauden myöntämisestä antamissa päätöslauselmissa esille tuomia aiheita, on suositeltavaa tutustua itse valmisteluasiakirjaan lisätietojen saamiseksi jostain tietystä aiheesta, koska tämän tiivistelmäkertomuksen pituutta on jouduttu rajoittamaan.

Molemmat kertomukset on laadittu EY:n perustamissopimuksen 276 artiklan 3 kohdan, Euratom-sopimuksen 180b artiklan, EKR:n varainhoitoasetuksen 119 artiklan 5 kohdan sekä aiempiin EKR:n varainhoitoasetuksiin sisältyvien samankaltaisten säännösten nojalla. Näissä säännöksissä todetaan, että: ”Komissio ryhtyy kaikkiin aiheellisiin toimiin ottaakseen huomioon Euroopan parlamentin sen vastuuvapauden myöntämistä koskevissa päätöksissä tai muussa yhteydessä menojen käytöstä esittämät huomautukset sekä ne huomiot, jotka on liitetty vastuuvapauden myöntämisestä annettuihin neuvoston suosituksiin. Komissio antaa Euroopan parlamentin tai neuvoston pyynnöstä kertomuksia toimenpiteistä, jotka on toteutettu näiden huomautusten ja huomioiden perusteella, ja erityisesti ohjeista, jotka on annettu talousarvion toteuttamisesta vastuussa oleville. Nämä kertomukset toimitetaan myös tilintarkastustuomioistuimelle”[4].

Yleisen talousarvion toteuttamista sekä EKR:n ja erillisvirastojen toimintaa koskeviin vastuuvapauden myöntämispäätöksiin sisältyy komission havaintojen mukaan yhteensä 113 Euroopan parlamentin komissiolle osoittamaa suositusta. Komissio katsoo, että 45 suosituksen osalta on jo toteutettu edellytetyt toimenpiteet. Komissio hyväksyy 52 muun suosituksen osalta parlamentin esittämät toimenpiteet. Komissio ei voi hyväksyä 16 suositusta eikä sen vuoksi toteuta parlamentin esittämiä toimenpiteitä.[5]

---

1 Yleisen talousarvion toteuttamista vuonna 2003 sekä EKR:n ja erillisvirastojen toimintaa vuonna 2003 koskevat vastuuvapauden myöntämismenettelyt.

2 Komission valmisteluasiakirja seurannasta, jota komissio on harjoittanut kaikkien varainhoitovuotta 2003 koskevien, vastuuvapausmenettelyn yhteydessä annettujen Euroopan parlamentin suositusten osalta.

3 Sekä tässä tiivistelmäkertomuksessa että seikkaperäisessä valmisteluasiakirjassa noudatetaan Euroopan parlamentin suositukset sisältävien päätöslauselmien rakennetta.

4 Ks. myös varainhoitoasetuksen 147 artikla.

5 Yleinen talousarvio: suositukset 14, 16, 18, 25, 29, 64, 65, 67, 69 ja 70; EKR: suositukset 81, 83, 86 ja 96; erillisvirastot: suositukset 104 ja112.

I – KOMISSION VASTAUKSET SUOSITUKSIIN, JOITA EUROOPAN PARLAMENTTI ESITTI YLEISEN TALOUSARVION TOTEUTTAMISTA KOSKEVAN VASTUUVAPAUDEN MYÖNTÄMISESTÄ ANTAMASSAAN PÄÄTÖSLAUSELMASSA

Euroopan parlamentin nimenomaisesta pyynnöstä komissio on hyväksynyt suunnitelman yhdennetyn sisäisen valvonnan kehyksen kehittämiseksi (KOM (2005) 252, 15.6.2005). Tarkoituksena on selvittää läheisessä yhteistyössä parlamentin ja neuvoston kanssa, kuinka nykyistä sisäisen valvonnan kehystä voidaan parantaa, jotta komissio voi antaa tilintarkastustuomioistuimelle riittävän varmuuden tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta.

Yhdennetyn sisäisen valvonnan kehyksen perustana ovat myönteiset tulokset, joita on saatu komission sisäisen valvonnan kehyksen uudistuksesta.

Seuraavassa esitetään tiivistelmä komission vastauksista erityisiin pyyntöihin, joita parlamentti on esittänyt varainhoitovuotta 2003 koskevasta vastuuvapauden myöntämisestä antamissaan päätöslauselmissa.

A) YLEISLUONTEISET KYSYMYKSET

Tilien luotettavuus (suositus 3)

Varainhoitoasetusta on ehdotettu muutettavaksi siten, että tilinpitäjä hyväksyy komission tilit ja varmentaa täten, että ne ovat luotettavat. Tätä varten pääjohtajien olisi vuotuisiin toimintaselvityksiin liitettävässä tarkastuslausumassa varmennettava, että tilit, joista he ovat vastuussa, ovat luotettavat ja täydelliset.

Riski, joka aiheutuu vastuun siirrosta jäsenvaltioille (suositukset 4 ja 10)

Komissio katsoo, että jos käyttöön otettaisiin kunkin jäsenvaltion korkeimman tason antamat muodolliset ennakkoilmoitukset ja vuotuiset jälkikäteen annettavat tarkastuslausumat tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta, komission ymmärtämys jäsenvaltioiden hallinto- ja valvontajärjestelmistä lisääntyisi. Tätä varten komissio ehdottaa, että neuvoston puheenjohtajavaltio aloittaa toimielinten väliset korkean tason kolmikantakeskustelut, joissa tehtävänä olisi neuvotella ja päästä yhteisymmärrykseen siitä, millainen olisi riittävä ja tyydyttävä yhteisön yhdennetty valvontakehys, ja että se toteuttaa tarvittavat toimet kehyksen täytäntöönpanemiseksi. Neuvosto pyysi 13. heinäkuuta 2005 pysyvien edustajien komiteaa (COREPER) tarkastelemaan – EY:n perustamissopimuksen määräyksiä täysimääräisesti noudattaen – asiantuntijaryhmän työskentelyä tavoitteena luonnostella päätelmät, joita käsiteltäisiin marraskuussa kokoontuvassa Ecofin-neuvostossa.[6]

Yhtenäinen tarkastusjärjestelmä (suositukset 6 ja 8)

Komissio antoi 15. kesäkuuta 2005 tiedonannon suunnitelmasta yhdennetyn sisäisen valvonnan kehyksen kehittämiseksi. Sen tavoitteena on päästä yhteisymmärrykseen parlamentin (vastuuvapauden myöntäjänä) ja neuvoston kanssa siitä, kuinka nykyistä sisäisen valvonnan kehystä voidaan parantaa, jotta komissio voi antaa tilintarkastustuomioistuimelle riittävän varmuuden tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Kartoitettuaan puutteet ja laadittuaan toimintasuunnitelmia koskevat ehdotukset komissio esittelee lokakuussa 2005 ensimmäisen kertomuksen, joka olisi perusta komission ja jäsenvaltioiden yhteisymmärrykselle. Tämän jälkeen komissio tarvittaessa hyväksyy vuosiksi 2007–2013 lainsäädäntöehdotukset.

---

[6] Ks. myös komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle ”Jäsenvaltioiden ja komission vastuualueet rakennerahastojen ja koheesiorahaston yhteisessä hallinnoinnissa” (KOM(2004)580 lopullinen).

Tarkoituksena on sisällyttää lainsäädäntöön säännökset, joita puutekartoituksen perusteella tarvitaan yhdennetyn valvontakehyksen täydentämiseksi.

Pääjohtajien vuotuisten toimintaselvitysten parantaminen (suositukset 12 ja 14)

Vuotuisia toimintaselvityksiä koskevissa vuoden 2004 uusissa ohjeissa (SEC(2004) 1562) on otettu huomioon parlamentin huoli tilien perustana oleviin toimiin liittyvistä riskeistä. Ohjeet muodostavat aiempaa vakaamman ja avoimemman perustan valtuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien antamille lausumille, ja luovat johdonmukaisemman kehyksen komission yksiköiden lausumille, jotka otetaan huomioon tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausumassa. Komissio katsoo, että vuotuinen yhteenvetokertomus sisältää sen kannan hallintoon ja valvontaan liittyvistä tärkeimmistä kysymyksistä ja sisältää tarkoituksenmukaisia toimia, joilla pyritään ratkaisemaan komission tasolla korjaavia toimia vaativia ongelmia.

Muut yleisluonteiset suositukset (suositukset 16, 17 ja 18)

Komissio ei pysty toimittamaan virheasteita koskevia arvioita kaikilta aloilta vuosittain. Sen tarkastusstrategia perustuu monivuotiseen lähestymistapaan, ja tarkastukset ovat järjestelmäperusteisia.

Varainhoitoasetusta tarkastellaan parhaillaan uudelleen, ja tavoitteena on parantaa säännösten toimivuutta ja avoimuutta sekä yksinkertaistaa julkisia hankintoja koskevia menettelyjä.

Komissio on jo ottanut käyttöön periaatteita, joilla säännellään kabinettien toimintaa. Näitä periaatteita pidetään riittävinä vähentämään riskiä siitä, että tiedonvaihto tarkastusasioista ei olisi riittävää. Perussääntö on, että komissaarille on tiedottava säännöllisesti kaikesta tarkastustyöstä. Sisäisen tarkastuksen seurantakomitea seuraa sisäisen tarkastuksen toimialan ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tekemien tarkastusten toteuttamista. Samoin se arvioi sisäisen tarkastuksen laatua.

B) ALAKOHTAINEN TARKASTELU

Omat varat

Bruttokansantulon perusteella laskettujen omien varojen osalta voidaan todeta, että komissio jatkaa tavanomaista käytäntöään ja tarkastaa perusteellisesti BKTL-tiedot sekä jäsenvaltioiden niiden keräämiseksi käyttämät lähteet ja menetelmät. Tämän lisäksi komissio tarkastelee parhaillaan mahdollisuuksia todentaa tiedot suoremmin, jolloin kehitys kulkisi tilintarkastustuomioistuimen vuoden 2003 kertomuksessaan esittämään suuntaan. Vuodeksi 2005 on suunnitteilla pilottihanke. (Suositus 22)

Maatalous, eläinten terveys ja petosten vastaiset toimet

Komissio esittää parlamentille syyskuuhun 2005 mennessä kertomuksen siitä, kuinka jäsenvaltiot ovat edistyneet sääntöjenvastaisuuksien raportoinnissa. (Suositus 23)

Komissio on sitoutunut esittämään kertomuksen siitä, kuinka ne 1,12 miljardia euroa, jota ei ole vielä peritty takaisin vuosina 1971–2004, saadaan perittyä ennen vuoden 2004 vastuuvapauden myöntämismenettelyä. (Suositus 24)

Parlamentti antoi lausunnon YMP:n rahoitusta koskevasta uudesta asetuksesta, jossa tarkistetaan takaisinperintää koskevia sääntöjä, ennen kuin asetus hiljattain hyväksyttiin neuvostossa. Maksajavirastojen seurannasta voidaan todeta, että uuden neuvoston asetuksen mukaan maksajaviraston johtajan on allekirjoitettava tarkastuslausuma. (Suositukset 26 ja 28)

Komissio on luottavainen sen suhteen, että takaisinperintää käsittelevä työryhmä onnistuu selvittämään takaisinperinnässä syntynyttä sumaa merkittävästi, ja tiedottaa edistymisestään asiasta vastaavalle komitealle (suositus 27).

Rakennetoimet

Komissio mainitsee vuotuisissa toimintakertomuksissaan ne maat ja alueet, jotka ovat olleet hitaita toteuttamaan parannuksia. Epätäydellisistä 8 artiklan mukaisista lausumista voidaan todeta, että rahoitusoikaisuja on tehty, jos riski loppumaksuja koskevien maksupyyntöjen sääntöjenvastaisuudesta ei ole hälvennyt, vaikka komissio on pyytänyt jäsenvaltioilta lisätietoja tai vaatinut niitä tekemään lisätarkastuksia, jos lausumat ovat olleet epätäydellisiä (suositus 46).

Komissio käyttää toimivaltaansa ja keskeyttää maksut, jos jäsenvaltioiden järjestelmissä ilmenee jatkuvia puutteita, jotka aiheuttavat vakavan riskin yhteisön varoille, ja jos jäsenvaltiot eivät korjaa näitä puutteita (suositus 47).

Interreg III-ohjelmassa komissio on jatkuvasti lisännyt alueellisten analyysien ottamista huomioon ohjelmissa ennakkoarviointien avulla ja jatkaa samansuuntaista kehitystyötä (suositus 48).

Sisäiset politiikat

Komissio sponsoroi kesäkuussa (16. ja 17. kesäkuuta) Luxemburgissa neuvoston puheenjohtajavaltion ja tilintarkastustuomioistuimen kanssa pidettyä kokousta, jossa keskusteltiin 7. puiteohjelman yksinkertaistamisesta ja kysymyksistä, joihin on kiinnitettävä huomiota ohjelman osallistumissäännöissä. (Suositus 51)

Komissio teki 6. huhtikuuta 2005 ehdotuksen 7. puiteohjelmasta, ja ehdotuksesta on selvästi nähtävissä tukimekanismien yksinkertaistuminen.

Useiden vuosien ajan yhteisön tutkimustoimintaa, myös tieteellisiä tuloksia ja vaikutuksia, on arvioitu jälkikäteen. Arvioinneissa on muun muassa otettu huomioon, millaista vastinetta rahoille on saatu, ja erityisesti, onko tutkimus tuottanut lisäarvoa Euroopan tasolla (suositus 55).

Komissiossa on nykyään käytössä täysin sähköiset menettelyt ehdotuspyyntöihin vastaamiseksi, mikä yksinkertaistaa menettelyjä ja vähentää ehdotusten tekijöille aiheutuvia kustannuksia. Komissio on myös ilmoittanut ottavansa käyttöön sähköisen rekisteröintimenettelyn, jonka avulla ehdotuspyyntöihin vastaavien tarvitsee esittää hallinnolliset tietonsa vain kerran eli ehdotuspyyntöön ensimmäistä kertaa vastatessaan. (Suositus 56)

Komission 7. puiteohjelmaa varten tekemissä ehdotuksissa komissio saa mahdollisuuden arvioida keskeneräisten tutkimustoimien laatua ja asetettujen tavoitteiden saavuttamista hankkeen puolivälissä ulkopuolisten asiantuntijoiden avulla. (Suositus 58)

Komissio on todennut 7. puiteohjelmasta antamissaan ehdotuksissa, että sen aikomuksena on antaa useiden toimintojen hallinto ulkopuolisen organisaation vastuulle. Kun hankkeiden hallintoon saadaan lisäresursseja, komission henkilöstö pystyy keskittymään paremmin hankkeiden tieteelliseen seurantaan ja saavutettujen tulosten huomioimiseen toimintalinjoissa. (Suositus 60)

Ulkoiset toimet

Komissiota on pyydetty tekemään vuosikertomuksesta erillinen EU:n ulkoisen tuen laadunarviointi, ja kyseinen kertomus valmistuikin heinäkuussa 2005. Komissio laatii myös välikertomuksen siitä, kuinka on edistetty varainhoidon riskien arviointiin liittyvien tiedonhallintajärjestelmien ja edustustojen toiminnan valvontajärjestelmän käyttöönotossa. Komissio laatii ennen seuraavaa vastuuvapausmenettelyä kertomuksen edustustoissa käytössä olevista valvontarakenteista (suositukset 62–63).

Sen suhteen, kuinka hyvin tarjouskilpailu- ja hankintamenettelyjä noudatetaan hankkeiden täytäntöönpanosta vastaavissa organisaatioissa, komissio toteutti kesäkuussa 2003 korjaavia toimia tarkistamalla avustuksista tehtävää vakiomuotoista sopimusta ja ottamalla käyttöön tarkastustodistuksen, jonka mukaan tarkastajien on varmennettava, että tuensaajat ovat noudattaneet julkisia hankintoja koskevia sääntöjä. Komissio tarkistaa parhaillaan tarkastustodistuksen mallia ja kehittää parempia ohjeita tarkastustyötä varten. Tämän vuoksi komissio ei katso tarpeelliseksi laatia parlamentin suosittamaa toimintasuunnitelmaa (suositus 64).

Kysymykseen eri kansainvälisten avunantajien tehokkuuden vertaamisesta voidaan todeta, että komissio osallistuu jo erilaisissa yhteyksissä aloitteisiin, joiden tarkoituksena on verrata kansainvälisten avunantajien tehokkuutta. Tämän vuoksi komissio ei ainakaan tällä hetkellä pidä lisäaloitteita perusteltuina (suositus 65).

Euroopan parlamentin varainhoitovuotta 2003 koskevan vastuuvapauden myöntämisestä antamaan päätöslauselmaan sisältyy myös joitakin kehitysyhteistyöpolitiikkaa koskevia suosituksia (suositukset 66–72). Komission vastaukset näihin suosituksiin löytyvät liitteenä olevasta valmisteluasiakirjasta.

Liittymistä edeltävä tuki

PHARE

Komissio aikoo toteuttaa toimenpiteitä varmistaakseen, että Phare- ja Ispa-ohjelmista vastaavien virastojen akkreditointiprosessit saadaan päätökseen ennen liittymistä Bulgariassa, Romaniassa ja muissa myöhemmin liittyvissä maissa. Komissio aikoo myös varmistaa, että kyseisillä mailla on Phare-varojen hallinnointijärjestelmät ja niihin riittävästi henkilöstöä vuoden 2005 loppuun mennessä. Varojen kohdentamisen uudelleenarviointi kauden 2004–2006 osalta perustuu vuoden 2005 aikana tehtävään hallinnointijärjestelmän arviointiin ja sen seurantaan. (Suositus 73)

Parlamentille ja neuvostolle on esitelty luonnos puitesäädökseksi (liittymistä valmisteleva tukiväline). Liittymistä valmistelevan tukivälineen aluekehitykseen liittyvällä osa-alueella keskitytään kehityksen painopisteisiin joillakin keskeisillä aloilla ja täytäntöönpanoelimissä sekä luodaan valmiuksia rakennerahastotuen käyttöä varten. Komissio hyväksyi 27. toukokuuta 2004 uuden asetusluonnoksen liittymistä valmistelevasta tukivälineestä sekä RELEX-paketin, ja neuvottelut ovat edelleen käynnissä neuvoston ja parlamentin kanssa. (Suositus 74)

SAPARD

Komissio katsoo, että se on jo panostanut paljon hankkeisiin, joilla parannetaan laatu-, terveys- ja ympäristönormeja. Näiden normien edistäminen on keskeinen osa kaikkein tärkeimmille toimenpiteille osoitettua tukea (49 % ohjelmista). Kaikkien investointien on noudatettava yhteisön normeja, ja näin ollen ne johtavat väistämättä parannuksiin kyseisillä aloilla. (Suositus 77)

Komissio aikoo ottaa käyttöön järjestelmän Sapard-ohjelmien menojen ja hallinto- ja valvontajärjestelmien tarkastamiseksi. Tähän sisältyvät vuotuiset tilien tarkastamis- ja hyväksymismenettelyt ja tapauskohtaiset sääntöjenmukaisuustarkastukset. Jos Sapard-maissa käytössä olevissa järjestelmissä havaitaan puutteita, jotka saattavat merkitä riskiä EU:n varojen menettämisestä, sovelletaan erityisiä tarkastamis- ja hyväksymismenettelyjä, jotka saattavat johtaa rahoitusoikaisujen tekemiseen. (Suositus 78)

II – EUROOPAN PARLAMENTIN TOTEUTTAMAT VASTUUVAPAUDEN MYÖNTÄMISMENETTELYT EKR:N OSALTA

Komissio hyväksyy suurimman osan Euroopan kehitysrahastoihin (EKR) liittyvistä suosituksista. Se haluaa kiinnittää huomiota seuraaviin kohtiin:

Kehitysyhteistyöpolitiikka (suositukset 79–81)

Suurin osa EY:n kehitysavusta on suunnattu vuosituhannen kehitystavoitteiden saavuttamiseen, sillä niiden saavuttaminen vaatii talouskasvua, kasvun tuoman hyödyn asteittaista jakamista sekä parempia julkisia palveluita. Lisäksi komissio raportoi säännöllisesti siitä, kuinka sosiaaliseen infrastruktuuriin liittyvät edellisvuoden sitoumukset ovat toteutuneet. Komissio ei ole samaa mieltä siitä, että peruskoulutukseen ja -terveydenhuoltoon pitäisi asettaa menotavoite. Syitä tähän selvitetään liitteenä olevassa valmisteluasiakirjassa.

Tilit, tarkastuslausuma jne. (suositukset 82–86)

Komissio on lähettänyt parlamentille tilanneselvityksiä kirjanpitonsa, myös EKR:n kirjanpidon, nykyaikaistamisesta. Viimeisin selvitys kattoi 31. päivään toukokuuta 2005 kestävän ajanjakson, ja selvityksen hyväksyttyään komissio toimitti sen parlamentille 4. heinäkuuta 2005.

Komissio jatkaa edelleen valvontajärjestelmien ja tarkastusten parantamista myös siltä osin kuin ne kattavat sopimukset ja maksut sekä takaisinperintämääräykset. Olisi pantava merkille, että kaikki komission yksiköt, myös edustustot, soveltavat sisäisen valvonnan normeja.

Komissio on parantanut edelleen EKR:n varainhoitoa koskevaa selvitystä. Koska EKR:oon liittyvät toimet kuuluvat kuitenkin komission muihin kehitysapuun ja kehitysmaiden kanssa solmittuihin poliittisiin suhteisiin liittyviin toimintoihin, yleisestä talousarviosta katettavia kokonaishallintomenoja ei voida järkevästi jakaa EKR:n toimintojen ja muiden toimintojen välillä.

Toteutus ja maksattamatta oleva määrä (suositukset 87–88)

Maksattamatta olevan määrän kasvu on normaalia, kun otetaan huomioon EKR:n luontainen kierto. Komissio on kuitenkin toteuttanut tarvittavat toimet hillitäkseen maksattamatta olevan määrän kasvua (täytäntöönpanon nopeuttaminen, epätavanomaisista syistä maksattamatta olevan määrän vähentäminen, joustava ohjelmointi). Käyttämättä olevien varojen määrä oli lisääntynyt paljon edellisvuosia hitaammin (400 milj. euroa) vuoden 2004 loppuun mennessä, ja komissio toivoo pystyvänsä kääntämään suuntauksen päinvastaiseksi vuoden 2005 loppuun mennessä. EuropeAidin päätoimipaikassa toteutetulla uudelleenorganisoinnilla on pyritty siihen, että hankkeet saatetaan päätökseen tietyssä määräajassa rahoitussopimuksen päättymispäivän jälkeen. Erityishuomiota kiinnitetään vanhoihin hankkeisiin, jotka ovat vielä kesken.

Talousarviotuki (suositukset 89–91)

Komissio on ottanut käyttöön välineitä, joiden avulla voidaan arvioida talousarviotukea saavien maiden tilannetta kaikkien Cotonoun sopimuksen 61 artiklan 2 kohdassa mainittujen perusteiden osalta ohjelmien valmisteluvaiheessa ja niiden toteutuksen aikana. Komissio tekee jatkossakin tiivistä yhteistyötä Kansainvälisen valuuttarahaston ja Maailmanpankin kanssa talousuudistusten arvioimiseksi. Komissiolla on lisäksi käytettävissään aiempaa enemmän välineitä, joiden avulla se voi erittäin hyvin arvioida tuensaajamaiden julkista taloutta. Näitä välineitä ovat edustustojen puolivuosittain esittämät seurantaraportit ja ennen kaikkea arvioinnin uudet puitteet, jotka kehitetään yhdessä muiden rahoittajien (muun muassa Maailmanpankin) kanssa julkisia menoja ja taloudellista vastuuta koskevan ohjelman (PEFA) osana. PEFA-ohjelman pitäisi olla toiminnassa vuoden 2005 toiselta vuosipuoliskolta alkaen.

Arviointi (suositus 95)

Komissio katsoo, että arvioinnin perustavoitteet on saavutettu.

Varainhoitoasetus (suositus 96)

Komissiolla ei ole tällä hetkellä aikomusta ehdottaa muutoksia yhdeksänteen EKR:n varainhoitoasetukseen.

III – EUROOPAN PARLAMENTIN TOTEUTTAMAT VASTUUVAPAUDEN MYÖNTÄMISMENETTELYT ERILLISVIRASTOJEN OSALTA

Komissio hyväksyy suurimman osan erillisvirastoihin liittyvistä suosituksista. Se haluaa kiinnittää huomiota seuraaviin kohtiin[7]:

Asetukset ja erillisvirastojen rakenne (suositukset 97–98 ja 100–102)

Komissio on tehnyt ehdotuksen toimielinten väliseksi sopimukseksi (KOM(2005) 59 lopullinen), joka on parhaillaan neuvoston ja Euroopan parlamentin käsiteltävänä. Sen jälkeen kun tulevaisuudessa perustettavia erillisvirastoja koskevista yhteisistä suuntaviivoista on päästy sopimukseen, komissio tarkastelee yhdessä edellä mainittujen kahden toimielimen kanssa, millaisia vaikutuksia sopimuksella voi olla nykyisiin muita kuin täytäntöönpanotehtäviä hoitaviin virastoihin.

Koska komissiolle on suositeltu uusien virastojen tuoman lisäarvon tarkastelua, se on päättänyt, että vuodesta 2005 lähtien kaikkien komission työohjelmaan kuuluvien lainsäädäntöehdotusten vaikutukset on arvioitava. Tässä vaikutusten arvioinnissa otetaan huomioon muun muassa tarpeet, lisäarvo, toissijaisuusperiaate ja tiukka talousarviolinja.

[7] Komission vastaukset sille osoitettuihin, yksittäisiä virastoja koskeviin suosituksiin löytyvät suosituksina 105–113 valmisteluasiakirjasta, mutta niistä ei esitetä tiivistelmää tässä asiakirjassa.

Parhaillaan laaditaan ehdotuksia virastojen perusasetusten muuttamiseksi joko yksitellen tai kautta linjan, jotta virastot voivat mukautua muuttuviin olosuhteisiin tai jotta komission ja niiden väliset suhteet voidaan optimoida. Näihin vielä keskeneräisiin prosesseihin on ryhdytty, koska siihen on katsottu olevan tarvetta. Tavoitteena ei välttämättä ole kiinteän aikataulun noudattaminen.

Erillisvirastojen henkilöstöpolitiikkaa koskevat suuntaviivat ovat lähes valmiina, ja ne julkaistaan ennen vuoden 2005 loppua.

Yleisanalyysi arvioinneista (suositus 99)

Komissio on valmis tekemään säännöllisesti yleisanalyysin arvioinneista, jotka on laadittu kustakin yksittäisestä virastosta, kuten se teki vuoden 2003 pilottihankkeessa, joka toteutettiin meta-arvioinnin tekemiseksi yhteisön virastojärjestelmästä. On kuitenkin tärkeää, että tällaiset yleisanalyysit ajoitetaan siten, että niitä varten on riittävä määrä yksittäisiä arviointiraportteja. Tämän vuoksi komissio arvioi, että tällainen yleisanalyysi voitaisiin tehdä aikaisintaan vuoden 2006 loppuun mennessä.

Sopimusten myöntämistä koskevat menettelyt (suositus 103)

Komissio on tehnyt tiivistä ja tehokasta yhteistyötä erillisvirastojen kanssa kysymyksissä, jotka koskevat sopimusten myöntämistä ja hallinnointia. Useissa virastoissa on pidetty asiaan liittyviä koulutustilaisuuksia, joissa on keskitytty kunkin viraston erityistarpeisiin. Komissio kouluttaa aktiivisesti erityisesti hiljattain perustettujen virastojen henkilöstöä. Virastot ovat mukana horisontaalisten talousarvioyksikköjen edustajista koostuvassa verkostossa, joten ne saavat jatkuvasti neuvoja ja tapauskohtaista tukea. Komissio on useita eri kertoja osallistunut erillisvirastojen välisen oikeudellisen verkoston kokouksiin ja tuonut niihin oman panoksensa.

Virastoja koskevien tietojen päivittäminen (suositus 104)

Komissio katsoo, että vastaisuudessa parlamentin ensisijaisena lähteenä tietojen päivittämiseksi tulisi olla virastojen johtajille esitetyt kirjalliset kysymykset ja heidän kuulemisensa, sillä tämä on keskeinen osa vastuuvapauden myöntämismenettelyä.

* * *